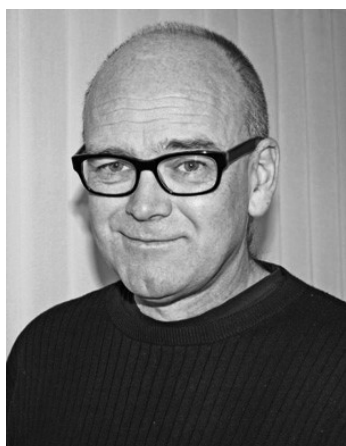

Per Haave

MINNEORD

ERLEND HEM

OLAF GJERLØW AASLAND

REIDUN FØRDE

Statsstipendiat Per Haave døde 18. januar 2024. En sentral medisin- og helsehistoriker er gått bort så altfor tidlig.

Han var født 16. oktober 1958 og tok hovedfag i historie ved Universitetet i Oslo i 1990 på en oppgave om ernæringsspørsmålet i norsk politikk fra 1930-årene til 1946. Dette temaet vendte han tilbake til i en artikkel senest for et par år siden.

I 1996 begynte han å arbeide med norsk steriliseringshistorie. Han var den første forskeren som fikk tilgang til Helsedirektoratets steriliseringsarkiv, og han undersøkte inngående ca. 5 000 steriliseringssaker. Rapporten om sterilisering av tater i perioden 1934–1977 er for lengst blitt et standardverk på sitt felt. Han utvidet senere perspektivet til å omfatte storsamfunnets behandling av taterne/romanifolket.

Et annet av hans hovedverk er boka om Sanderud sykehus og norsk psykiatrihistorie. Den satte en ny standard i norsk psykiatrihistorisk forskning. Pers lavmælte og grundige tilnærming var hele tiden preget av ønsket om å forstå, ikke dømme.

Et tredje hovedfelt for Pers forskning ble den medisinske profesjonen. Han har skrevet artikler blant annet om opprettelsen av en norsk legeskole i 1814, innføringen av statsautorisasjonen av leger i 1927, lukkingen av medisinstudiet i 1940 og etableringen av turnustjenesten i 1954–55 .

Per var tilknyttet Legeforskningsinstituttet fra 2000 til 2004, og arbeidet hos oss med boka *I medisins sentrum: Den norske legeforening og spesialistregimet gjennom hundre år*. Det er en komplett oversikt over utdanning og godkjenning av legespesialister i Norge fra tidlig 1900-tall fram til 2011. Med sine over 500 sider og tallrike referanser er også denne blitt en klassiker på sitt område.

Per var en skarp og inspirerende diskusjonspartner. Sammen med historikeren Aina Schiøtz (1947–2020), som også i en periode var knyttet til vårt institutt, ga han oss medisinere et videre og dypere perspektiv på vår egen profesjon.

I 2011 ble Per statsstipendiat og forsker ved Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo, og han arbeidet her blant annet med velferdsstatens historie og framveksten av norsk barne- og ungdomspsykiatri.

Per opparbeidet seg en sjelden kompetanse i å håndtere sensitivt materiale, ikke minst pasientjournaler, som han brukte med klokskap for å løfte fram historien til svakstilte grupper.

Vi hadde seinest kontakt med ham før jul. Da fortalte han med begeistring, men også en viss bekymring, om alle prosjektene sine. De var litt for mange. Det er vemodig at han ikke fikk mulighet til å slutføre dem.

Per var lun og snill, kunnskapsrik og tenksom. Han vil bli dypt savnet.

Publisert: 26. februar 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0048

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.